

**ДО
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ - СОФИЯ
ИЗПЪЛНЯВАЩА ФУНКЦИИТЕ НА
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,
СЪГЛ. & 23, АЛ.2 ОТ ПЗР НА ИД
НА КРБ /ДВ, БР. 106/22.12.2023 ГОД./**

К О Н Ц Е П Ц И Я

за стратегическо управление

на

АПЕЛАТИВЕН СЪД - ВАРНА

от

**Марин Георгиев Маринов
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОКРЪЖЕН СЪД - ВАРНА**

кандидат в конкурса за заемане на длъжността

**АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ - ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА АПЕЛАТИВЕН СЪД - ВАРНА, обн. в ДВ бр. 33/12.04.2024г.**

Съдържание

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА	3
II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА АПЕЛАТИВЕН СЪД- ВАРНА. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ	7
1. ЩАТ НА СЪДИИ	8
2. ЩАТНА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ.....	10
3. СГРАДЕН ФОНД И ИНФОРМАЦИОННО-ТЕХНОЛОГИЧНО ОСИГУРЯВАНЕ И ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД - ВАРНА.....	11
3.1 СГРАДЕН ФОНД И УСЛОВИЯ ЗА РАБОТА:	11
3.2 ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ. УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЛАТА И СЪДЕБНИ ПРОЦЕДУРИ.....	11
3.3 РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ	14
3.4 КОМУНИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И МЕДИЙНА ПОЛИТИКА НА СЪДА.....	14
3.5. ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ И УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЛАТА В АПЕЛАТИВЕН СЪД - ВАРНА	14
3.5.1. ПОСТЪПИЛИ ДЕЛА, ДЕЛА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И СВЪРШЕНИ ДЕЛА ПРЕЗ АНАЛИЗИРАНИЯ ПЕРИОД 2023 – 2021 ГОДИНА	14
3.5.2. СРОЧНОСТ НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ – ПРИКЛЮЧИЛИ В 3-МЕСЕЧЕН СРОК ДЕЛА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2023 ГОДИНА.....	16
3.5.3. ПОСТАНОВЕНИ В ЗАКОНОВИ СРОКОВЕ СЪДЕБНИ АКТОВЕ	17
3.5.4. КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ. РЕЗУЛТАТИ ОТ КАСАЦИОННАТА ПРОВЕРКА	17
3.5.5. НАТОВАРЕНОСТ – ПО ЩАТ И ДЕЙСТВИТЕЛНА, СПРЯМО ДЕЛАТА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И СПРЯМО СВЪРШЕНИТЕ ДЕЛА ПО КОЛИЧЕСТВЕНИЯ КРИТЕРИЙ.....	18
3.6. ДЕЙНОСТ И СПЕЦИФИКИ НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВЕН РАЙОН ВАРНА ЗА ПЕРИОДА 2021 г. – 2023 г. / ..	19
3.7. ДЕЙНОСТ И СПЕЦИФИКИ НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВЕН РАЙОН ВАРНА ЗА ПЕРИОДА 2021 г. – 2023 г. ...	28
III. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА АПЕЛАТИВЕН СЪД - ВАРНА, МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ, КАКТО И ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ПРОБЛЕМИ	32
1. КАЧЕСТВЕНО ПРАВОСЪДИЕ	33
1.1 РАЗВИТИЕ НА КАДРИТЕ:.....	33
1.1.2 РАЗВИТИЕ ПО ХОРИЗОНТАЛА – УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЦЕСИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА МАГИСТРАТИ И СЛУЖИТЕЛИ	34
1.1.2.1 МАГИСТРАТИ	34
1.1.2.2 СЛУЖИТЕЛИ.....	34
ПОДБОР НА КАДРИ	35
ОЧЕРТАВАНЕТО НА ПРОФИЛ	35
ПРОЗРАЧНИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗБОР	36
МЕРКИ, ГАРАНТИРАЩИ ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ.....	36
1.2. РАЗВИТИЕ НА МАТЕРИАЛНАТА БАЗА, ТЕХНИЧЕСКИТЕ СИСТЕМИ И УПРАВЛЕНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННИТЕ КАНАЛИ	36
1.2.1 РАЗВИТИЕТО НА МАТЕРИАЛНАТА БАЗА	36
1.2.2 РАЗВИТИЕ НА ТЕХНИЧЕСКИ СИСТЕМИ И УПРАВЛЕНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННИТЕ КАНАЛИ.....	36
2. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ПРАВОСЪДНАТА ДЕЙНОСТ.....	38
2.1. ПОВИШАВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОТО ДОВЕРИЕ В СЪДА	38
2.2 АКТИВНА КОМУНИКАЦИЯ С КЛЮЧОВИ АУДИТОРИИ И МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА PR - ДЕЙНОСТИТЕ В СЪДЕБНИЯ РАЙОН НА АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА	39

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА - ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл. 194а, ал. 2, пр. 2 от Закона за съдебната власт предлагам на вашето внимание своята концепция за стратегическо управление на Апелативен съд - Варна, в качеството ми на кандидат за длъжността „Административен ръководител - председател на Апелативен съд – гр.Варна“.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Участието ми в обявения конкурс бе мотивирано от редица развили се събития и обстоятелства, които имах възможност да подложа на анализ и преценка в период от няколко седмици.

На първо място е фактът на приключващия ми след няколко дни втори мандат като председател на Окръжен съд Варна, което ми даде свободата да преценя възможностите си за професионално развитие напред. Изпълних личният си ангажимент, който поех към колегите си от Окръжен съд Варна, които единодушно ме подкрепиха през изминалите години, да изпълнявам до края на законовия срок функциите на ръководител. След като реализирах управленския си мандат отчетох, че уменията ми в комуникацията с магистратите, служителите и останалите държавни структури ще бъдат полезни за развитието на съдебната система в региона, както и за продължаване на добрите практики на правораздаване и повишаване качеството на работа в съда.

Целият ми професионален път премина като съдия в гр.Варна. За изминалите над 25 години стаж на районно и окръжно ниво опознах особеностите във всички нива на системата на общите съдилища в града. Видно е от професионалната ми биография, че се усъвършенствах постепенно, със стремеж към развитие на всяко едно ниво или длъжност, която съм заемал. Административните си функции реализирах с приемственост и надграждане на положителните практики на съдебните институции, както и при безусловно спазване на гаранциите за справедливост, прозрачност и независимост в правораздавателната дейност.

В ролята си на председател на Окръжен съд – Варна успях да изградя напълно нов екип от колеги, в голямата си част без никакъв административен опит и в продължение на години ги насърчавах да се развиват, и да участват в проекти, да поемат различни от съдийската работа служебни ангажименти, промотирайки професионалните им умения като експерти и обучители. Към днешна дата немалък брой от тях са основна част от различни работни проекти на ВСС и НИП, насочени към развитието на съдебната система и експертните им качества се ценят високо на национално ниво.

За изминалите години ръководената от екипа ми институция не само отговори на повишените обществени очаквания към работата на съда, но и често залагаше на новаторски подходи, с което не само се подобряваше работната среда, но се въвеждаха нови стандарти в правораздаването. Всеки един от тези, възприемани като „експерименти“ работни проекти се

усъвършенстваше с участието на колегите от съда и в крайна сметка намираха място в законодателните промени, с което станаха част от работната практика. В подкрепа на горното мога да спомена включването на съда в проекта за електронно наблюдение на лицата с МНО „Домашен арест“ през 2015г. и въвеждането на електронните „гривни“, които днес са част от практиката, възприета от законодателството. Друг пример е успешно развивания от 2015г. досега медиационен център към района на окръжния съд в града, чийто опит бе мултиплициран в страната, възприет от ВСС като добра практика и след успешно реализиран проект, днес медиацията е част от гражданското законодателство на България. Друга наложена и отстоявана през годините практика бе тази със „специализираните състави за детско правосъдие“, каквито съществуват единствено в Районен и Окръжен съд Варна и интересът към натрупания опит напоследък расте, най-вече у международните партньори на страната ни в Европа.

Признавам, че не беше никак лесно да преодолявам предизвикателства, свързани с неразбиране относно това как ще се промени средата, ако се заложи на принципно нов подход при правораздаването или се пробва алтернатива. В консервативната и рутинирана среда като съдебната сфера, новостите често се приемат като екзотика, а налагането им по административен път често поставяше пред мен и етични въпроси. Днес мога само да благодаря на всички колеги, които повярваха в новостите, излязоха от зоната си на комфорт и дадоха шанс не само на новите практики, но и на новите технически въведения, наложени в съда. Усилията си струваха.

От стратегическите цели, които си поставих още през първите години на управлението на съда не успях да довърша проекта за изграждане на съдебна палата Варна. Благодарение на компромисите във вижданията на правната общност в града и с усилията на настоящия състав на ВСС се постигна единство по идеята къде да е новата съдебна палата на Варна, бе осигурен терен и текат процедури по съставяне на идеен проект. Но нестабилната политическа обстановка в страната и конституционните реформи във ВСС забавиха процесите по започване на проектирането. Наясно съм, че предстои още много техническа и идейна работа по тази базисна тема за правораздаването в града. Осъзнавайки важността на общата визия на органите на съдебната власт в града за изграждането на Съдебна палата Варна, както помнейки и дългия път, който се извървя до постигането на единна позиция през годините, считам че ръководната позиция в Апелативен съд - Варна би ми позволила да реализирам, ако не докрай, то поне до необратимо ниво, идеята на поколения варненски юристи и видни общественици на региона за съграждане на съдебна палата, в която да се гарантират достойни и равнопоставени условия за работа и пребиваване, не само на магистрати и служители, но и на адвокати, граждани и представители на бизнеса, на които се е наложил досег със съдебната дейност. Приел съм тази мисия като приоритет, продиктуван и от връзката ми с град Варна през целия ми житейски път.

Роден съм на _____ в гр. _____ Детството ми премина в родния град, където завърших средното си образование през 1990 г., а след отбиване на редовната си военна служба бях приет в СУ. Висшето си образование получих като редовен студент в Юридически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ в периода 1992-1997 г. След преминаване на стажа си в Окръжен съд – гр. Варна през 1998 г. успешно положих теоретико-практически

изпит пред МП и на 04.02.1999г. бях назначен за младши - съдия в Окръжен съд - Варна. На 21.02.2000 г. встъпих в длъжността „съдия в районен съд“. През целия си опит, като районен съдия, съм бил последователно титуляр на III наказателен състав и IX облигационно-трудова състав. От средата на 2001 г. до 2006 г. работех като заместник-председател на съда и ръководител на наказателна колегия. На 01.10.2006 г., встъпих като съдия в Окръжен съд – Варна, търговска колегия. От 07.05.2008 г. бях назначен за заместник на административния ръководител на Окръжен съд - Варна. От 24.02.2014 г. изпълнявах функциите Административен ръководител – председател на Окръжен съд - Варна, а на 23.04.2014 г. встъпих като титуляр в длъжността Председател на Окръжен съд - Варна. От 24.04.2019 г. изпълнявах функциите Административен ръководител – председател на Окръжен съд - Варна, а на 20.05.2019 г. встъпих във втория си мандат като председател на Окръжен съд – Варна. Имам дъщеря и син.

Статистическите резултати през изминалите десет години, в които ръководах Окръжен съд - Варна, сочат, че не са допускани резки промени в стила на управление. Това беше целен ефект при администрирането на правораздавателните процеси, съпътствано непрекъснато от налагане на нововъведения, доколкото считам че трайните промени изискват внимателно обмисляне и еволюционен подход, а не революционно мислене. Не съм преставал да комуникирам с колегите си от съда, като помня и своя предходен опит на съдия, без административни ангажименти. Макар и с намалено натоварване, наложено от управленските ми функции, аз не престанах да върша и своята съдийска работа, която ми носи и съответния положителен професионален заряд. Ръководният опит ми даде нов поглед върху предизвикателствата в работата на съдебната институция и обогати впечатленията ми за възможностите на хората, с които работя.

През годините на професионалния ми път опознах структурите, дейността и проблемите на съдебните институции не само в гр. Варна, но и в региона, развих колегиалните отношения с представителите на юридическата общност в града и страната. Това ми даде увереност да предприемам необходимите стъпки в ръководената от мен структура, да правя промени и да разрешавам възникналите задачи.

През последните години активно участвах в няколко работни групи и проекти на ВСС и МП, занимаващи се с реформирането на отделни дейности, свързани със съдебната система. Убедих се за пореден път, че най-доброто обучение по управление на съдебна институция в България е практическата дейност, комбинирана с анализ на тенденциите и взаимодействие с други органи (в страната или чужбина), ползващи добри практики. И ако до скоро в България ръководства за управление на съдебни структури реално не съществуваха, в последните години НИП положи усилия за запълване на тази празнота в подготовката на ръководния кадрови състав на съдебната власт. Теоретичната подготвеност на един административен ръководител по управлението на съдебната единица позволява при стандартни ситуации да се действа по отработен протокол, но при нестандартни случаи, се налагат ежедневни избори и оперативност, които изискват съответния доказан опит. Споделям го на база практиката си в съдебен орган от ранга на Окръжен съд - Варна, който през двата ми управленски мандата се отличаваше с най-високия съдийски щат на съдебна институция извън гр. София, а в същото време с най-

ниския коефициент на съотношение: съдии/служители. Последното е особеност, наложена от два фактора: от една страна е традиционният стремеж към прилагане на техническите нововедения в съдебните институции на гр. Варна, което естествено води до редуциране в щата на специализираната администрация, а от друга страна е отдавна изчерпаната материална база, която налага съдии и служители да работят в уникален служебно – битов „минимализъм“. И ако поколения магистрати и служители в гр. Варна от десетилетия търпят подобни, меко казано „ненормални“ условия на работа, то за гражданите и колегите от адвокатурата, по някои стандарти, условия просто не съществуват. Например във варненските съдилища липсват адвокатски стаи и това не е поради липса на желание в ръководствата на съдебните институции за обособяване на такива.

При наличния сграден фонд всякакви сложни концепции и планове за радикални промени са обречени на провал. И не само защото става дума за консервативна и високообразована професия, каквато е съдийската, а защото сериозни качествени промени са невъзможни без съответната материална база. Особеното е че известният за Варна сграден проблем на съда касае особено важната за държавността правораздавателна дейност, чиито функции в миналото са упражнявани в храмоподобни здания, внушаващи почитта към Темида. Задачата на съда във Варна се усложнява освен от този дефицит на традиционния символ на правосъдието, но и от ниските нива на обществено доверие към правосъдните органи от гражданите, които от години нямат реални очаквания към съда, породени най-вече от незнанието как работят правораздавателните институции. Ето защо през изминалите 10 години следвах своя непрекъсната линия, насочена не само към подобряване на визията на сградата и информационните средства, но и усъвършенстване на работната среда за хората, работещи или ползващи услугите на институцията Окръжен съд – Варна. С такава цел развих с екипа си на територията на град Варна няколко инициативи, свързани с популяризиране на ролята на съда сред подрастващите – ученици и студенти. Привлякохме в тези идеи и районните съдилища от региона и особено колегите от Районен съд Варна. Това бе израз на убеждението ми, че хората не могат да имат представа какво правят работещите в една институция, докато не стъпят там, не седнат на работните им места и не почувстват тежестта от отговорността при вземането на решения за нечия свобода или право. Положителният обществен отзвук и ангажираните за 9 години над 11 300 подрастващи от гр. Варна ми дадоха увереност, че мога да разширя този позитивен опит и на територията на апелативния район, който опознах през годините в хода на работата, но и чрез контактите с колегите си.

Участието ми в работна инициатива на ВСС и възложеното ми в тази връзка координиране на изграждането на съдебни центрове по медиация в апелативните райони на Варна и Бургас ми позволи да посетя през 2023 г. лично всеки един съд в апелативен район Варна. Придобих лични впечатления от условията на работа на колегите, даденостите на сградния фонд на съдебните институции в региона, кадровите проблеми и нееднородните предизвикателства, които имат да разрешават. Дадох си сметка за пореден път, че когато достъпът до правосъдието е еднакъв както за хората в индустриалния град, така и за жителите на земеделските райони, се осмисля идеята „В името на народа“. От комуникацията през годините с колеги, работещи в различни съдебни органи и региони узнавах за парадокси, породени от обратните ефекти на недомислените идеи в законодателството.

Такива са случаите, породени от естествените процеси на текучество и законовото ограничаването до два управленски мандата, водещи до ситуации, при които в някои съдебни органи от районно ниво на практика работи по един съдия със сериозни нива на натовареност и без перспектива за промяна. В други работят ограничен брой съдии и след изтичане на мандатите им като председатели, ВСС на практика няма алтернативи. Придобият 10 годишен опит с нееднократното разрешаване на идентични предизвикателства с районните съдилища в гр. Провадия и гр. Девня, ми дава увереност, че мога да приложа същия подход в апелативния район.

Доколкото познавам в достатъчно висока степен особеностите и на структурата, даденостите на материалната база и качествата на състава на съдиите и служителите от Апелативен съд - Варна, зная че мога да допринеса за развитието на правораздавателните процеси в съда, както и за подобряването им в другите съдебни институции в апелативния район.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА АПЕЛАТИВЕН СЪД - ВАРНА. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ

Апелативен съд - Варна е създаден през декември 1997 година, с решение на Висшия съдебен съвет, а от 21.01.1998 г. осъществява своята дейност на територия, включваща юрисдикциите на 6 окръжни съдилища - Варна, Добрич, Шумен, Търговище, Разград и Силистра. На територията на изброените области с площ 19 975 км² са разположени 49 общини, включващи общо 943 населени места. Според данни на Националния статистически институт към 31.12.2023 г. населението в юрисдикцията на Апелативен съд - Варна е 1 021 569 души.

Очерталите се икономически и социални процеси в Североизточната част на България през последните три десетилетия, днес характеризират региона със сравнително умерена индустриална активност, добре развито земеделие, базирано на около 60% обработваеми земи, върху които се отглеждат предимно на зърнени и маслодайни технически култури и сравнително намален интензитет на животновъдство, на база традициите от

последните 50 години. Негативната промяната в поминъка на селата в региона доведе до подчертано концентриране от над 70% от населението в градовете, с оформянето на 1 стратегически център – гр. Варна. В североизточната част на страната, съвпадаща с юрисдикцията на Апелативен съд – Варна преобладават големите села и малките градове, като освен Варна има още един град, чието население приближава 100 хил. души – гр. Добрич. Регионът е водещ в страната по развитие на туризма, като решаващият фактор е черноморското крайбрежие, което определя съсредоточаването на туризма в областите Варна и Добрич. Благодарение на това сравнително най-голям дял от брунтата добавена стойност на региона се пада на секторът на услугите – над 60%, следван от промишлеността и на последно място е земеделието.

Доколкото липсват данни, които да дават база за изводи, че за пет години напред се очакват съществени промени, породени от социално-икономически или демографски причини, може да се прогнозира, че за Апелативен съд - Варна, не съществуват предпоставки за очаквана рязка промяна в натоварването през следващите години. Няма индикации за очертаваща непосредствена реформа в административно-териториалното деление на страната или региона, които да променят съдебната карта, подсъдността или фактора "население", които пряко влияят върху натовареността на съдебните институции и видовете образувани дела. Тези предпоставки дават основание да се прогнозира относителна стабилност в постъпленията на делата и плавност в измененията на натоварването на съдиите и администрацията. Това предполага да не се планират съществени промени в щата на магистрати и служители в съдебната институция (както и на тези в останалите окръжни и районни съдилища от областта). Последното е при условие, че не бъде предприета законодателна промяна, водеща до резки изменения в подсъдността на делата или новиране на идеята за преформатиране на съдебната карта. Естествено е, че развитието на външни фактори (като войната в Украйна, процесите в Близкия Изток) винаги могат да доведат до промяна в икономическата и демографска ситуация, като миграционен натиск и промяна в икономическата ситуация в региона, което да наложи повишена натовареност на съда, но на този етап липсва база за подобни краткосрочни прогнози, които да налагат промени на наличния щат.

1. ЩАТ НА СЪДИИ

След излагане на обективните предпоставки, влияещи върху работата на съдебната институция се спирам на въпроса с щатната обезпеченост, като израз на личната ми убеденост, че адекватният щат, ведно с подготвеността на персоналния състав са главните предпоставки за качеството на работа.

Към началото на м. май 2024г. щатната численост на съдиите в Апелативен съд – Варна е 24, като 6 щатни бройки са незаети, поради неприключили конкурси - 1 щатна бройка за НО – обявен конкурс с Решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 24/22.06.2021 г., обн. в ДВ бр. 53/25.06.2021 г. ; 3 щатни бройки за ТО – обявен конкурс с Решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 31/26.07.2022 г., обн. в ДВ бр. 61/02.08.2022 г. и 2 щатни бройки за ГО – обявен

конкурс с Решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 31/26.07.2022 г., обн. в ДВ бр. 61/02.08.2022 г.

Разпределението на магистратите по отделения е следното:

В търговско отделение работят: съдия Ванухи Аракелян – адм. ръководител, Анета Братанова – заместник-председател и съдиите Магдалена Недева, Георги Йовчев, Дарина Маркова, Николина Дамянова, както и командированите от ВОС съдии Даниела Томова, Диана Митева и Даниела Писарова. В отделението има оформени 3 постоянни състава;

В наказателно отделение работят : съдия Янко Янков – заместник-председател и съдиите Павлина Димитрова, Румяна Панталеева, Ангелина Лазарова, Росица Тончева, Даниела Костова, Светослава Колева, Георги Грънчев и съдия Десислава Сапунджиева, командирована от ТОС. В отделението има оформени 3 постоянни състава;

В гражданско отделение работят: съдия Милен Славов – заместник-председател и съдиите Диана Джамбазова, Петя Петрова, Мария Маринова, и командированите от ВОС съдии Росица Станчева и Юлия Бажлекова. В отделението са обособени два постоянни състава

Всички работещи съдии в АпС-Варна са с ранг „съдия ВКС и ВАС“.

На незаетите 6 щатни бройки има командировани съдии, както следва:

- ✓ **съдия Десислава Сапунджиева** от ОС – Търговище в НО, командирована със заповед № РД-701/14.11.2017г., считано от 15.11.2017г. до заемане на свободната щатна бройка, след провеждане на конкурс;
- ✓ **съдия Росица Станчева** от ОС–Варна в ГО, командирована със заповед № РД – 0694/12.10.2018г., считано от 22.10.2018г., до заемане на свободната щатна бройка след провеждане на конкурс.
- ✓ **съдия Юлия Бажлекова** от ОС-Варна в ГО, командирована със заповед № РД-0809/10.11.2022 г., считано от 01.01.2023г. за срок от 6 месеца, продължено командироване със Заповед № РД- 0361/26.05.2023 г. до заемане на свободната щатна бройка, след провеждане на конкурс.
- ✓ **съдия Даниела Томова** от ОС-Варна в ТО командирована със заповед № РД-0305/18.04.2022 г., считано от 09.05.2022г. до заемане на свободната щатна бройка, след провеждане на конкурс;
- ✓ **съдия Диана Митева** от ОС-Варна в ТО, командирована със заповед № РД - 0654/16.09.2022г. считано от 21.09.2022г. до заемане на свободната щатна бройка, след провеждане на конкурс;
- ✓ **съдия Даниела Писарова** от ОС-Варна в ТО, командирована със Заповед № РД - 0795/04.11.2022г., считано от 01.12.2022г. за срок от 6 месеца, продължено командироване със Заповед № РД- 0360/26.05.2023 г. до заемане на свободната щатна бройка, след провеждане на конкурс;

От изложената статистика за моментната ситуация, а и видно от данните в последните доклади на АпС-Варна, в институцията кадрови проблем със

съдиите няма. Незаетият щат се попълва с командироване на окръжни съдии, приоритетно от Окръжен съд - Варна, като съдиите се командироваат за продължителни периоди, до заемане на щата, след провеждане на конкурс. При промяна на правила за командироване, каквито законодателни инициативи са предприети, би следвало да се търси друг подход, съобразен със закона.

2. ЩАТНА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

В началото на м. май 2024г. щатната численост на администрацията на Апелативен съд - Варна е 35,5 щатни бройки, видно от изнесеня доклад за 2023г.. Съдебни служители от специализираната и общата администрация са разпределени така :

- ✓ **съдебни служители на ръководни длъжности 3-ма** — съдебен администратор, административен секретар и главен счетоводител;
- ✓ **съдебни служители от специализираната администрация са 25.5** от които:
 - ✓ 5 съдебни помощници – по двама в Търговското и Гражданското отделение и един в Наказателното отделение;
 - ✓ 7 съдебни секретари, 10 съдебни деловодители, 1 деловодител – регистратура, 2 призовкар–чистачи и 0.5 служител по сигурността на информацията, разпределени по отделения, както следва :
 - НО – 3-ма деловодители, 3-ма секретари;
 - ТО – 4-ма деловодители, 2-ма секретари;
 - ГО – 3-ма деловодители, 2-ма секретари;
- ✓ **7 съдебни служители от общата администрация**, от които: 2-ма системни администратори, 1 - връзки с обществеността, 1 счетоводител, 1 специалист – събиране, обработка, анализ и съхранение на служебна информация, и технически длъжности - 1 домакин и 1 шофьор.

В началото на 2024 г. съотношението по щат магистрати/съдебни служители е **1/1,48** и е около средното съотношение за апелативните съдилища.

Съотношението магистрати/специализирана администрация е **1/1.06**, а съотношението магистрати/обща администрация е **1/ 0.42**.

През последните две години щатът на съдебната администрация е увеличен с общо 3 щатни бройки - 2 бройки за съдебен помощник и 1 бройка за съдебен деловодител, като въпреки това цифрите посочени по-горе нареждат Апелативен съд - Варна сред апелативните съдилища с най-ниско съотношение по този показател.

Всички съдебни служители са с дългогодишен професионален опит в съдебната система и сочената кадрова обезпеченост по всяка една позиция може да бъде определена като оптимална. Щатът на администрацията не може да бъде променян и по друга, твърде типична за града причина – изчерпаната материална база. При наличните работни помещения би било нереално да се мисли да промяна към увеличение на щата на администрацията. Прави впечатление ограниченият брой съдебни помощници и особено наличието на една бройка за помощник в НО, която не позволява никаква алтернативност.

3. СГРАДЕН ФОНД И ИНФОРМАЦИОННО-ТЕХНОЛОГИЧНО ОСИГУРЯВАНЕ И ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД - ВАРНА

3.1 Сграден фонд и условия за работа:

Апелативен съд - Варна се помещава в сграда, находяща се в гр. Варна пл. "Независимост № 2. В нея функционират още три институции – Окръжен съд - Варна, Апелативна прокуратура - Варна и Окръжна прокуратура - Варна както и част от ОЗ "Охрана". Работните помещенията, които се ползват от АС-Варна се намират на петия етаж от сградата. Съдът разполага с 1 съдебна зала, находяща се на първия етаж, като ползването ѝ е разпределено между трите отделения.

Ползваната от съда постройка е изградена през 1960 година и е бивша сграда на Градски народен съвет – Варна, а петият етаж е надстроен в края на миналия век. Наличните служебни помещения за съдийски кабинети, за работни помещения на администрацията, както и ползваната съдебна зала са крайно недостатъчни за нормалното функциониране на съда. Няма адвокатска стая, подобно на всички съдебни институции във Варна.

Проблемът с недостига на помещения от години е емблематичен, както за съда, така и за останалите институции, работещи в Съдебната палата. Балансът на заетостта на единствената зала се крепи на спазването на строг график, а специално за апелативния съд той може рязко да се наруши при усложняване на която и да е от съдебните процедури по НПК или ГПК. Пригоденото за съдебна зала помещение е реновирано и в добър вид, но трудно би събрало за по-продължителен период повече от 30 души, което създава перманентни трудности при разглеждане на дела с повече участници.

Съдиите работят по двама и трима в кабинет, като самостоятелни работни помещения са осигурени единствено за председателя и заместник-председателите. Съдебните служители са настанени по двама - в по-малките помещения, като преобладаващият им брой в по-широките стаи е между четири и седем човека. Използвани са възможностите за преграждане на коридори, изнесен е фронт-офис във фоайето на съда. Това е в разрез с препоръките дадени от Противопожарната служба, както и с тези от Службата по трудова медицина за здравословни и безопасни условия на труд.

Строителството на нова съдебна палата би разрешило не само материален и функционален, но и имиджов за съдебните институции в града проблем, като ще създаде и широки възможности за модернизирание на системите на управление на делата, би спестило в годините значителни средства за осветление, отопление и охрана, както би довело до подобряване на условията за сигурност.

3.2 Техническа обезпеченост. Управление на делата и съдебни процедури

Всички работни места в Апелативен съд - Варна са оборудвани с необходимата компютърна и периферна техника. Към всяка компютърна конфигурация е включено електрозахранващо устройство, осигуряващо защита на данните при токови удари и спиране на електрозахранването. Всички

персонални компютри в Апелативен съд – Варна са свързани в локална компютърна мрежа и са членове на домейн, което позволява централизирано управление на работните станции.

Локалната мрежа е с 92 работни точки – сървъри, компютри, мрежови принтери, скенери, маршрутизатори. Работните станции са с инсталирана операционна система Windows10 или Windows11. През 2023 година са подменени всички офис пакети с MS Office 2021.

През 2023 година е извършено обновяване на техниката, като са закупени:

- ✓ 6 броя компютърни конфигурации Dell, с които бяха подменени част от работните станции на служителите и съдии в експлоатация от над 10 години
- ✓ сървър висок клас Dell
- ✓ 3 броя преносими компютри
- ✓ Лицензи за MS OFFICE 2021

От 2000г. в Апелативен съд - Варна е въведена деловодната програма на Информационно обслужване АД САС „Съдебно деловодство“. Програмата се използва от специализираната администрация на съда за управление на съдебните дела образувани преди 01.03.2021г., предоставяне на справки на страните по делата, изготвяне на статистически справки, водене на съдебни книги и поддържане на електронна папка на съдебните дела. Инсталирана е на сървър и е достъпна от всички работни места. Адаптира се своевременно от разработчиците към промените на законодателството.

През 2023 година САС „Съдебно деловодство“ е актуализирана с цел синхронизирането ѝ с надградения Единен портал за електронно правосъдие (ЕПЕП).

През 2020 година Апелативен съд – Варна започва прилагането на Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС), която е разработена в изпълнение на обществена поръчка с предмет „Разработване на Единна информационна система на съдилищата“ в изпълнение на проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“. Системата е внедрена на 10.08.2020 година според приетия от Пленума на ВСС график.

В изпълнение на решение на Пленума на ВСС по протокол №23 от 16.09.2020г в периода от 17.09.2020 до 28.02.2021 година новопостъпилите дела са се регистрирали в САС „Съдебно деловодство“. От 01.03.2021 година е възобновено образуването на дела в ЕИСС, в изпълнение на решение на Пленума на ВСС по протокол №31 от 17.12.2020г. През 2023 година Апелативен съд – Варна продължава работа с Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС). В доклада за 2023г. се споменава за съществуването на проблеми, с които се налага ежедневно да се справят потребителите на ЕИСС, като основни затруднения са посочени невъзможността за отстраняване на допуснати технически грешки; свързването на подписването на акта с КЕП и неговото постановяване и обявяване; данните в част от книгите и регистрите не се попълват автоматично и други.

Магистратите и служителите в съда са снабдени с електронни подписи за удостоверяване в системата. ЕИСС е уеб-базирана и работи с централизирана база данни, което позволява предоставяне на възможност за дистанционна работа чрез осигурена от ВСС VPN връзка. Системните администратори

оказват съдействие при настройване на отдалечения достъп на личните компютри на съдиите, пожелали такъв достъп.

За последната отчетна 2023 година се е наблюдавал ръст на подадените заявления за достъп до дела в ЕПЕП - от 36% спрямо 2022 година, 56% спрямо 2021 година и 83% спрямо 2020 година.

Съдебната зала на съда е обзаведена за видеоконференции от 2014г., като се ползва при необходимост за видеоконферентни връзки, чрез които вещи лица и свидетели по дела са изслушвани дистанционно в открити съдебни заседания. Видеоконференциите се осъществяваха чрез инсталираната през 2014 в съдебната зала на съда, специализирана система. С цел подобряване качеството на аудио и видео връзката, залата е оборудвана с конферентна камера Logitech BCC950, Full HD 1080p, високоговорител с отмяна на ехо и шум, многопосочен микрофон с диаметър 2.4 m.

С цел подобряване на комуникацията със съдиите и служителите в съда е изградена вътрешна (интранет) страница, която е оптимизирана през 2023 г. Тя осигурява достъп до актуална информация, необходима за ежедневната работа.

В Апелативен съд – Варна се управлява комуникацията, свързана с безхартиения електронен обмен на данни между съдилищата от апелативния район и страната, както и свързаността на апелативния район с ядрото на ЕИСПП.

В съдебната зала е инсталирана система за аудио запис на заседанията, която се ползва при изготвяне на протоколите от съдебни заседания.

Осигурена е техническа възможност за презентирание на веществени доказателствени средства – експертизи и материали.

Комуникационни пакети с реални данни към ядрото на ЕИСПП се предават ежедневно, като се извличат реални данни в структуриран вид от ядрото на ЕИСПП. На осем служители от съда е осигурен достъп до справочната дейност към ядрото на ЕИСПП с цифров сертификат.

Осигурен е достъп (след съответната регистрация) и до други бази данни – Националната база данни „ГРАО“, Агенция по вписванията, Търговски регистър, Имотен регистър, Портал за отдалечен достъп до съдилищата от Апелативен район Варна и др. От 2023г. е осигурен достъп и до ЦАИС „Съдебен статус“ към МП за предоставяне на електронни справки за съдимост.

Съдът използва правно-информационен програмен продукт Апис 7 - модули Право, Практика, Процедури, Финанси и Апис регистър плюс, както и модулите Евро Право и Евро Финанси. Правно – информационните продукти са мрежови вариант и са достъпни от всички работни места. Обновяват се своевременно, по електронен път от системните администратори на съда.

За счетоводната дейност на съда се използват: единен счетоводен програмен продукт Конто, ПП за работните заплати TERES, модул „Личен състав“ към ПП TERES за работните заплати, модул-граждански договори част от ПП „АЛАДИН“.

В съда са въведени в експлоатация три ПОС терминални устройства, чрез които страните и процесуалните представители по делата могат да извършват плащания по транзитната и набирателната сметка на съда.

Сигурността на информацията на сървъра и отделните компютри се осигурява с използването на антивирусен софтуер ESET NOD32.

На сайта на Апелативен съд – Варна, реализиран по изпълнявания от ВСС проект по Оперативна програма „Добро управление“ с наименование

„Доразвитие и централизиране на порталите в СП за достъп на граждани до информация, е-услуги и е-правосъдие“ и част от Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП), се публикуват актуални данни за дейността на съда, като се спазват изискванията на ЗЗЛД и ЗЗКИ. Достъпна е информация за обявените по делата съдебни актове, график на насрочените заседания.

3.3 Развитие на човешките ресурси

На страницата на съда няма данни да са публикувани Вътрешни правила за организацията и управлението на човешките ресурси.

Видно от данните в годишните доклади на съдиите е гарантирана възможността да участват в различни обучения, организирани от НИП, както и в обучения организирани от други институти и организации в областта на правораздаването.

Съдебните служители участват в обучения на НИП утвърдени в годишната му програма. Участват и в обучения организирани от НССС и РС на НССС при ОС-Варна.

3.4 Комуникационни дейности и медийна политика на съда

Дейността по комуникация с медиите, обществеността и медийната политика на съда се осъществява от служител за връзки с обществеността.

За 2023 г. пресслужбата е публикувала 147 прессъобщения, свързани с правораздавателната дейност и с разнообразни събития и инициативи. Оповестената от съда информация е публикувана в над 880 източника.

Няма нито едно искане към Апелативен съд по Закона за достъп до обществена информация.

В съда от години се поддържа фейсбук профил „Съдебна палата“, като в края на 2023 „Съдебна палата“ има 2490 последователи - „приятели“.

Апелативен съд – Варна се ползва и от възможностите на платформата YouTube, като за последната година в нея са публикувани видеоматериали от срещите по Регионалната образователна програма Младежка академия „Космос и право“, реализирана съвместно с планетариума на Висшето военноморско училище, както и заснети, и монтирани от служител за връзки с обществеността видео репортажи и записи от проведените мероприятия.

3.5. Правораздавателна дейност и управление на делата в Апелативен съд - Варна

За да се очертаят тенденциите по този пункт от анализа на дейността, ще бъдат сравнени показателите за последните три години.

3.5.1. Постъпили дела, дела за разглеждане и свършени дела през анализирания период 2023 – 2021 година

Броят на общо постъпилите дела е :

- ✓ 2023 година – 1640 бр.
- ✓ 2022 година – 1751 бр.
- ✓ 2021 година – 1801 бр.;

От изнесените в последния отчетен доклад данни става ясно, че за последните три години намалява броят на постъпленията, а само за последната година техният брой е спаднал с 111 бр. За последната година средно месечно в съда са постъпвали по 136,67 бр. дела или по 5,69 бр. дела на съдия. Изводи могат да се правят при анализ на постъпленията по отделните отделения:

Постъпилите по видове дела са както следва:

✓ **наказателни дела** – през 2023г – **430 дела**, през 2022г.– **410 дела**, през 2021г.– **439 дела** – тези цифри сочат на сравнително трайни нива на постъпления за последните три години, като броят им се движи в рамките на разлика до 5 % ;

✓ **граждански дела** – през 2023г. – **533 дела**, през 2022г. – **605 дела** и през 2021г.– **603 дела** – забелязва идентичен брой постъпления през предходните периоди и спад с повече от 10 % през последната година;

✓ **търговски дела** – през 2023г. – **677 дела**, 2022г.– **736 дела**, през 2021г.– **759 дела**– забелязва тенденция на постепенно намаляване на постъпленията с по няколко процента на година.

При сравнение на относителният дял на постъпилите през 2023 година отделни видове дела спрямо общия брой постъпили дела се констатира, че наказателните са **26.22 %** от общия брой, като за 2022г. той е бил 23,42 %, а за 2021г. - 24,38 %. При гражданските дела този процент за 2023г. е **32.5 %**, за 2022г. е 34,55% и за 2021г. - 33,48%, а най-висок се запазва относителният дял на постъпилите търговски дела – **41.28%**, като идентични се били процентите и през предходните години - за 2022г. той е 42,03 % и за 2021г. - 42,14 %.

Общ брой дела за разглеждане през анализирания период 2021 – 2023 година:

- ✓ за 2023 г. – 1965 дела
- ✓ за 2022 г. – 2101 дела
- ✓ за 2021 г. – 2106 дела

При очертаното намаление на постъпленията, се констатира спад и в броя на делата за разглеждане спрямо 2022г. и 2021г.

Конкретните цифри за броя на делата за разглеждане в съда са както следва:

- ✓ **Наказателни** – 2023 г. – 501 дела; 2022 г. – 490 дела; 2021 г. – 516 дела;
- ✓ **Граждански** – 2023 г. – 607 дела ; 2022 г. – 693 дела; 2021 г. – 705 дела;
- ✓ **Търговски** – 2023 г. – 857 дела ; 2022 г. – 918 дела; 2021 г.– 885 дела;

Общо свършени дела през анализирания период 2021 – 2023 година:

- ✓ През 2023 г. са свършени 1668 дела

- ✓ През 2022 г. са свършени 1776 дела
- ✓ През 2021 г. са свършени 1756 дела

Налице намаление на броя на свършените дела, в сравнение с предходните 2022 и 2021 години, което е вследствие на по-малкото постъпили дела през 2023г. Средномесечно през отчетния период в Апелативен съд – Варна са свършвани по **139** дела, за 2022г. техният брой е бил 148 дела, а през 2021 г. – 146 дела.

По видове свършените дела в съда са както следва:

- ✓ **Наказателни – 2023 г. – 461 дела;** 2022г. - 419 дела; 2021 г. – 436 дела;
- ✓ **Граждански – 2023 г. – 535 дела;** 2022 г. – 619 дела; 2021 г. – 617 дела;
- ✓ **Търговски – 2023 г. – 672 дела;** 2022 г. – 738 дела; 2021 г. – 703 дела,

Относителният дял на свършените през 2023 година **наказателни дела**, спрямо общо свършените дела, възлиза на **27.64%**, срещу 23.59% за 2022г. и 24,83 %. За 2021г. , което е увеличение спрямо предходните години.

За **гражданските дела** този процент за 2023г. е **32.07 %**, за 2022г.- 34.85% и за 2021г.-35,14%.

Най-висок е относителният дял на свършените **търговски дела – 40.29%.**, срещу 41.55% за 2022г. и 40,03 % за 2021г.

3.5.2. Срочност на правораздавателната дейност – приключили в 3-месечен срок дела за периода 2021 – 2023 година

- ✓ През 2023г. решенията в 3-месечен срок дела, са **1249 бр.**, което представлява **75%** от всичко свършените дела;
- ✓ През 2022г. решенията в 3-месечен срок дела са **1299**, което представлява 73% от всичко свършените дела;
- ✓ През 2021г. решенията в 3-месечен срок дела са **1364**, което представлява 78% от всичко свършените дела;

Горните цифри сочат, че трайно около $\frac{3}{4}$ от делата приключват в 3-месечен срок.

Решенията в тримесечен срок наказателни дела за 2023г. представляват **80%**, за 2022г. са 78%, а за 2021г.- 76 % от общо свършените дела.

Решенията в тримесечен срок граждански дела за 2023г. представляват **82%**, за 2022г. представляват 82% и за 2021г. са **83%** от общо свършените дела.

Решенията в тримесечен срок търговски дела за 2023г. представляват **66%**, като за 2022г. представляват **63%**, срещу **74%** за 2021г. от общо свършените търговски дела.

3.5.3. Постановени в законови срокове съдебни актове

Процентът на постановените в законови срокове актове е традиционно висок.

От общо постановените през 2023г. акта, **92,8 %** са постановените в законови срокове. За сравнение през 2022г. данните сочат, **90%** от съдебните актове и през 2021г. - **92%**.

При **наказателните дела** от изготвените съдебни актове за **2023г.**, **94%** са изготвени в законовия срок, при **гражданските дела** този процент е над **99,5%**, а при **търговските** - **84.40%** са изготвени в едномесечен срок.

Налице е увеличение на процента по показателя срочност през последния отчетен период в сравнение с предходните две години и за трите отделения на съда.

3.5.4. Качество на съдебните актове. Резултати от касационната проверка

Общо върнатите от обжалваните съдебни актове през отчетния период са по **487 дела**

От тях наказателни са **61 дела**, **185 дела** са граждански и **241 търговски дела**.

Резултати от касационна проверка на делата, върнати през отчетния период:

Върнатите през 2023г. дела са общо **487 бр.**, за 2022г. делата са общо **438 бр.**, като за 2021 г. те са били **424 бр.**

Наблюдава се увеличение на върнатите през годината обжалвани дела за последните три години.

От върнатите общо **487 дела**,

✓ **потвърдени и недопуснати до касационно обжалване са 392 дела за 2023г. или 80.5%**, за 2022г. **354 дела, или 80.82%**, при **79%** за 2021г.

✓ **отменените съдебни актове са 48, което представлява 9.86%** от общо обжалваните и върнати дела през отчетния период срещу **49 бр. или 11.19%**, за 2022г., при **10.85%** за 2021г.

✓ **изменените съдебни актове са 47, което представлява 9.65%**, от общо обжалваните и върнати дела през отчетния период, срещу **35** за 2022г. или **7.99%** и **9.20%** за 2021г.

От тях по видове:

Потвърдените и недопуснати до касационно обжалване съдебни актове са 392 бр., разпределени както следва:

Наказателни дела – общо **34 бр. или 56%** за 2023г. при **57%** за 2022г. и **51%** за 2021г.

Граждански дела – общо **157 бр. или 84,86%** за 2023г., при **84.33%**, за 2022г. и **80.58%** за 2021г.

Търговски дела – общо **201 бр. или 83.40%**, за 2022г. - **85.58**, а за 2021г. - **86.97%**

Отменени съдебни актове – 47 бр.

Наказателни дела – общо **12 бр.** или **20%** за 2023г., 11 бр. или 18% за 2022г. и 15% за 2021г.

Граждански дела – общо **12 бр.** или **6.49%** за 2023г., при 15 бр. или 9.26% и 13.67%, за 2021г.

Търговски дела – общо **22 бр./от които 5 бр. по обективни причини/** или **9.13%** за 2023г., 23 бр. или 7.9% за 2022г. и 7.91% за 2021г.

Изменените съдебни актове са 48 бр.

Наказателни дела – общо **15 бр.** или **25%** за 2023г., 15 бр. или 25% за 2022г. и 33% за 2021г.

Граждански дела – общо **16 бр.** или **8.65%** за 2023г. 12 бр. или **7.41%** за **2023г.** и 5.75% за 2021г.

Търговски дела – общо **18 бр.** или **7.47%** за 2023г., 8 бр. или 3.72% за 2022г. и 4.19%, за 2021г.

3.5.5. Натовареност – по щат и действителна, спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела по количествения критерий

Средната натовареност по щат за 2023г.

период	АС-Варна	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2021	7.31	6.10
2022	7.30	6.17
2023	6.82	5.79

През 2023 г. показателят средна натовареност по щат както спрямо делата за разглеждане, така и за свършените дела е по-нисък спрямо предходните 2022 г. и 2021 г.

Действителна натовареност за 2023 г.

период	АС-Варна	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2021	7.50	6.25
2022	7.51	6.35
2023	6.99	5.93

И при показателите за действителна натовареност съотношението спрямо дела за разглеждане и за свършените дела намалява спрямо предходните две години.

Според наличните статистическите данни във ВСС за натовареност на съдиите от апелативните съдилища за първото полугодие на 2023 година е видно, че средната месечна натовареност по щат на един съдия от апелативен съд за страната спрямо делата за разглеждане е **8.74**, срещу **8.28** за същия период за Варненския апелативен съд.

Съгласно същите данни, средната месечна натовареност за свършени дела по щат от един съдия от апелативен съд за страната е **6.05**, докато за Варненския апелативен съд тя е **6.25** дела.

Средната действителна натовареност в апелативните съдилища за първото полугодие на 2023 година спрямо делата за разглеждане е **9.69**, а за Варненския апелативен съд е **8.58** дела.

Средната действителна натовареност спрямо свършените дела за апелативните съдилища за първото полугодие на 2023 година е **6.70** дела, а за Варненския апелативен съд е **6.48** дела.

3.6. Дейност и специфики на Окръжните съдилища в Апелативен район Варна за периода 2021 г. – 2023 г./

Дела за разглеждане в окръжните съдилища от Апелативния район, според отчетния доклад на съда за 2023 г.:

✓ 2023 г. - 129 съдии /по щат/ са разгледали 12629 дела или средната натовареност по щат на един съдия от окръжен съд в апелативния район е 98 дела.

✓ 2022 г.- 129 съдии /по щат/ са разгледали 12652 дела или средната натовареност по щат на един съдия от окръжен съд в апелативния район е 98 дела.

✓ 2021 г. - 131 съдии са разгледали 13422 дела или средната натовареност по щат на един съдия от окръжен съд в апелативния район е 102 дела.

При идентичен брой на съдиите е налице тенденция за леко намаление в броя на делата за разглеждане от един съдия. Статистиката е изчислена по щат, което не дава реалната картина за натоварването, доколкото само ОС Варна при щат от 67 съдии през изминалата година са работили между 10 - 12 съдии по-малко през отделните периоди, поради което по-коректно да се преценява действителната натовареност.

Свършени дела в окръжните съдилища от апелативния район:

✓ 2023 г. – свършени общо 10974 дела от 129 съдии /по щат/ или средна натовареност на един съдия от ОС е 85.1 дела

✓ 2022 г. – свършени общо 10534 дела от 129 съдии /по щат/ или средна натовареност на един съдия от ОС е 82 дела

✓ 2021 г. – свършени общо 10811 дела от 131 съдии или средната натовареност на един съдия от ОС е 83 дела.

По критерия свършени дела се наблюдава минимално увеличение на броя свършени дела от един съдийски щат за анализирания период спрямо 2022г. с 3 дела, което дава ориентиловъчна картина, доколкото щатовете на окръжните съдилища не са запълнени през изминалите периоди.

Действителната месечна натовареност на един окръжен съдия от района на Апелативен съд – Варна по отчетената статистика за окръжните съдилища е както следва:

✓ Натовареност спрямо делата за разглеждане – 8.17;

✓ Натовареност спрямо свършените дела – 6.8.

По окръжни съдилища данните за средната натовареност по щат и действителна на съдиите по критериите „дела за разглеждане“ и „свършени дела“ са следните:

Окръжен съд – Варна

Дела за разглеждане:

✓ 2023 г. – 6100 дела

✓ 2022 г. – 6400 дела

✓ 2021 г. – 6997 дела

Броят на съдиите по щат за 2023 година е **67**.

Натовареност по щат на един съдия по показателя дела за разглеждане е **7.59** за 2023 г., 7.96 за 2022 г. и 8.57 за 2021 г.

Действителна натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е **10.60** за 2023г., 10.20 за 2022г. и 10.81 за 2021г.

Свършени дела:

✓ 2023 г. – **5108** дела

✓ 2022 г. – 5292 дела

✓ 2021 г. – 5694 дела

Натовареност по щат на един съдия, по показателя свършени дела е **6.35** за 2023 г., 6.58 за 2022 г. и 6.98 за 2021 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя свършени дела е **8.87** за 2023г., 8.43 за 2022г. и 8.79 за 2021г.

Окръжен съд – Добрич

Дела за разглеждане:

✓ 2023 г. – **1915** дела

✓ 2022 г. – **2038** дела

✓ 2021 г. – **2070** дела

Броят на съдиите по щат през последните три години е непроменен - **18 щатни бройки**.

Натовареност по щат на един съдия по показателя дела за разглеждане е както следва – **8.87** за 2023 г., 9.44 за 2022 г. и 9.58 за 2021 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е **10.16** за 2023г., **12.74** за 2022 г. и 12.11 за 2021 г.

Свършени дела:

✓ 2023 г. – **1631** дела

✓ 2022 г. – **1704** дела

✓ 2021 г. – **1565** дела

Месечна натовареност по щат на един съдия от този съд, спрямо свършените дела е **7.55** за 2023 г., 7.89 за 2022 г. и 7.25 за 2021 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя свършени дела е **8.65** за 2023 г., 10.65 за 2022 г., 9.15 за 2021 г. е 8.38 за 2020 г.

Окръжен съд - Разград

Дела за разглеждане:

✓ 2023 г. – **989** дела

✓ 2022 г. – **861** дела

✓ 2021 г. - **905** дела

Броят на съдиите по щат през 2023 г., 2022 г. и 2021 г. е непроменен – **10 щатни бройки**.

Месечна натовареност по щат на един съдия от ОС - Разград по показателя дела за разглеждане е както следва: **8.24** за 2023 г., **7.18** за 2022 г. и **7.54** за 2021 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е **10.41** за 2023 г., **8.97** за 2022 г. и **9.53** за 2021 г.

Свършени дела:

- ✓ **2023 г. – 872 дела**
- ✓ **2022 г. – 754 дела**
- ✓ **2021 г. – 790 дела**

Натовареност по щат на един съдия от ОС - Разград по този показател е – **7.27** за 2023 г., **6.28** за 2022 г. и **6.58** за 2021 г.

Действителната натовареност на един съдия по този показател свършени е – **9.18** за 2023 г., **7.85** за 2022 г. и **8.32** за 2021 г.

Данните сочат увеличение на натовареността на съдиите от ОС-Разград, както по отношение на делата за разглеждане, така и към свършените дела, спрямо предходните две години.

Окръжен съд – Шумен

Дела за разглеждане:

- ✓ **2023 г. – 1479 дела**
- ✓ **2022 г. – 1480 дела**
- ✓ **2021 г. – 1477 дела**

Броят на съдиите по щат през последните три години е **13 съдии**.

Месечна натовареност по щат на един съдия от ОС-Шумен по показателя дела за разглеждане е **9.48** за 2023г., **9.49** за 2022 г. и **9.47** за 2021 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е **10.20** за 2023 г., **9.49** за 2022 г. и **9.85** за 2021 г.

Свършени дела:

- ✓ **2023 г. – 1303 дела**
- ✓ **2022 г. – 1211 дела**
- ✓ **2021 г. - 1213 дела**

Натовареност по щат на един съдия, спрямо свършените дела е **8.35** за 2023 г., **7.76** за 2022 г. и **7.78** за 2021 г.

Действителната натовареност на един съдия, спрямо свършените дела е **8.99** за 2023 г., **8.41** за 2022 г. и **8.09** за 2021 г.

Окръжен съд - Силистра

Дела за разглеждане:

- ✓ **2023 г. – 1206 дела**
- ✓ **2022 г. – 1129 дела**
- ✓ **2021 г. – 1151 дела**

Броят на съдиите по щат за последните три години остава непроменен – **10 съдии**.

Месечната натовареност по щат на един съдия от ОС-Силистра по показателя дела за разглеждане е **10.05** за 2023 г., 9.41 за 2022 г. и 9.59 за 2021 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е **10.58** за 2023 г., 13,13 за 2022 г. и 12.79 за 2021 г.

Свършени дела:

- ✓ **2023 г. – 1051 дела**
- ✓ **2022 г. – 911 дела**
- ✓ **2021г. – 842 дела**

Натовареност по щат - на един съдия спрямо свършените дела е **8.76** за 2023 г., 7.59 за 2022 г. и 7.02 за 2021 г.

Действителната натовареност на един съдия спрямо свършените дела е **9.22** за 2023 г., 10.59 за 2022 г. и 9.36 за 2021 г.

Окръжният съд -Търговище

Дела за разглеждане:

- ✓ **2023 г. – 940 дела**
- ✓ **2022 г. – 744 дела**
- ✓ **2021 г. – 822 дела**

Броят на съдиите по щат, през **2023 г. е 11**, както и през 2022 г., а 2021 г. е бил 12.

Месечна натовареност по щат на един съдия от ОС-Търговище по показателя дела за разглеждане е **5.64** за 2022 г., 5.71 за 2021 г. и 5.26 за 2020 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е **6.64** за 2022 г., 7.34 за 2021 г. и 7.08 за 2020 г.

Свършени дела:

- ✓ **2023 г. – 856 дела**
- ✓ **2022 г. – 662 дела**
- ✓ **2021 г. – 707 дела**

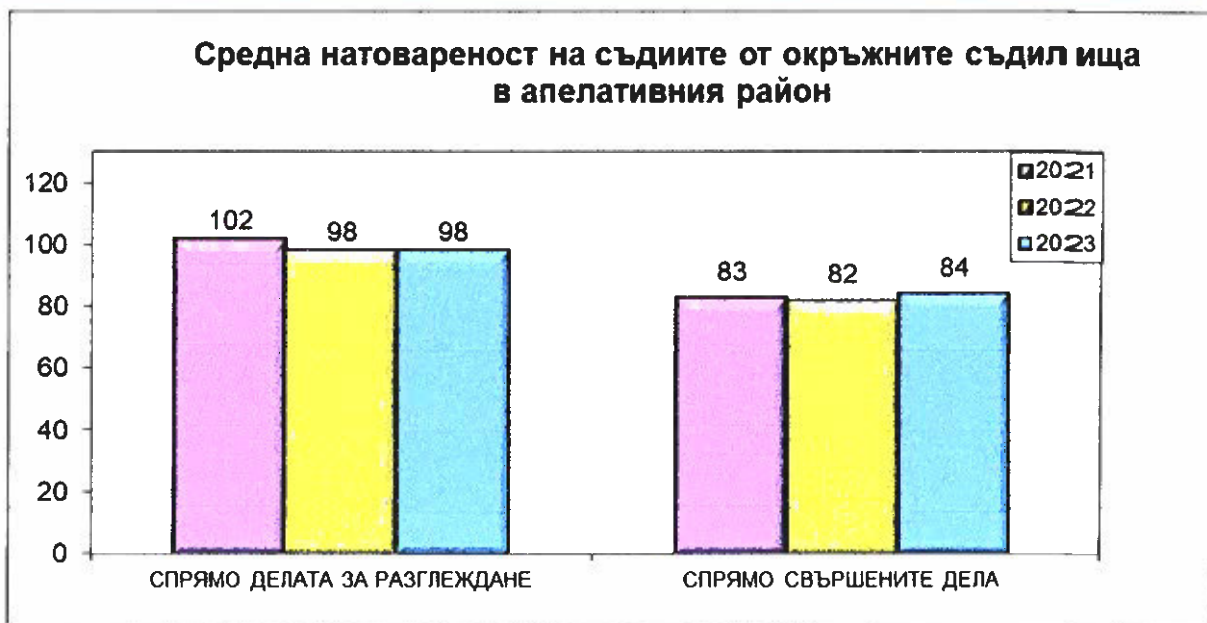
Натовареност по щат, на един съдия спрямо свършените дела е **5.02** за 2022 г., 4.91 за 2021 г. и 4.51 за 2020 г.

Действителната натовареност, на един съдия спрямо свършените дела е **5.91** за 2022 г., 6.31 за 2021 г. и 6.07 за 2020 г.

Сравнителна таблица за натовареността по щат и действителна за 2023 година по окръжни съдилища в апелативен район Варна:

	НАТОВАРЕНОСТ ПО ЩАТ		ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ	
	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела
ОС-СИЛИСТРА	10.04	8.76	10.57	9.22
ОС-ДОБРИЧ	8.87	7.55	10.16	8.65
ОС-ВАРНА	7.59	6.35	10.60	8.87
ОС-ШУМЕН	9.48	8.35	10.20	8.99
ОС-РАЗГРАД	8.24	7.27	10.41	9.18
ОС-ТЪРГОВИЩЕ	7.12	6.48	8.70	7.93
Обща за съдебния район	8.56	8.96	10.11	8.81

От резултатите, посочени в таблицата, е видно, че за 2023 година натовареността в апелативния район по отношение на делата за разглеждане е най-висока за съдиите от Окръжен съд-Варна, следвани от ОС-Силистра, ОС-Разград, ОС-Шумен, ОС-Добрич и ОС-Търговище. спрямо свършените дела се открояват ОС-Силистра, ОС-Шумен и ОС-Варна.

Свършени дела в 3-месечен срок и процентно съотношение.

През 2023г. общият брой на свършените дела от окръжните съдилища в 3-месечен срок е 10 082 дела, което представлява 85.17% от всичко свършените.

През 2022г. общият брой на свършените дела от окръжните съдилища в 3-месечен срок е 8088 дела, което представлява 77% от всичко свършените.

През 2021 г. общият брой на свършените дела от окръжните съдилища в 3-месечен срок е 8534 дела, което представлява 79% от всичко свършените.

По окръжни съдилища свършените в 3-месечен срок дела, са както следва:

Окръжен съд - Варна

- ✓ 2023г. – 5108 дела или 81%
- ✓ 2022г. – 4067 дела или 77%
- ✓ 2021г. – 4200 дела или 74%

Окръжен съд - Добрич

- ✓ 2023г. – 1349 дела или 83%
- ✓ 2022г. – 1209 дела или 71%
- ✓ 2021г. – 1284 дела или 82%

Окръжен съд - Шумен

- ✓ 2023г. – 1073 дела или 82%
- ✓ 2022г. – 934 дела или 77%
- ✓ 2021г. – 1026 дела или 85%

Окръжен съд - Силистра

- ✓ 2023г. – 888 дела или 84%
- ✓ 2022г. – 675 дела или 75%

✓ 2021г. – 707 дела или 84%

Окръжен съд - Разград

✓ 2023г. – 872 дела или 88%

✓ 2022г. – 623 дела или 83%

✓ 2021г. – 700 дела или 89%

Окръжен съд - Търговище

✓ 2023г. – 792 дела или 93%

✓ 2022г. – 580 дела или 88%

✓ 2021г. – 617 дела или 87%

Налице е повишаване на процента по този показател за всички окръжни съдилища от апелативния район., средно с 5% спрямо 2022г.

Средният процент за свършени дела в 3-месечен срок от окръжните съдилища на апелативен район Варна за 2023г. е **над 85%**. За сравнение през 2022г. той е бил 77%, а през 2021г. - 79%. Този висок процент е показателен за времевия стандарт за приключване на делата и атестат за добре свършена работа в окръжните съдилища от апелативния район.

Постановени съдебни актове в законоустановените срокове

По окръжни съдилища показателите са както следва:

Окръжен съд - Варна

✓ 2023г. – 98%

✓ 2022г. – 97%

✓ 2021г. – 97%

Окръжен съд - Добрич

✓ 2023г. – 96.44%

✓ 2022г. – 96.19%

✓ 2021г. – 98.15%

Окръжен съд - Шумен

✓ 2023г. – 99.54%

✓ 2022г. – 99.42%

✓ 2021г. – 98.47%

Окръжен съд – Силистра

✓ 2023г. – 98%

✓ 2022г. – 98%

✓ 2021г. – 97.5%

Окръжен съд - Разград

✓ 2023г. – 100%

✓ 2022г. – 99%

✓ 2021г. – 100%

Окръжен съд - Търговище

✓ 2023г. – 99 %

✓ 2022г. – 99.8%

✓ 2021г. – 98.9%

Видно от посочените по-горе данни може да се направи извода, че съдиите от окръжните съдилища на апелативния район постановяват своите съдебни актове в законоустановените срокове с много малки изключения. Това е показателно за високото ниво на работа.

Качество на съдебните актове и процентно съотношение:

Окръжен съд - Варна

✓ Върнати дела през 2023г. – 1141 дела от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 66%, отменени – 24%, изменени 10%

✓ Върнати дела през 2022г. – 1132 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 74%, отменени – 15%, изменени - 9%

✓ Върнати дела през 2021г. – 840 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 53%, отменени – 28%, изменени - 12%

Окръжен съд - Добрич

✓ Върнати дела през 2023г. – 259 бр. дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 61%, отменени – 22%, изменени 17%.

✓ Върнати дела през 2022г. – 226 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 67%, отменени – 18%, изменени - 15%

✓ Върнати дела през 2021г. – 192 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 70%, отменени – 15%, изменени - 15%

Окръжен съд - Шумен

✓ Върнати дела през 2023г. – 151 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 60.93%, отменени – 15.89%, изменени 16.56%

✓ Върнати дела през 2022г. – 152 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 66%, отменени – 17%, изменени - 17%

✓ Върнати дела през 2021г. – 148 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 72%, отменени – 13%, изменени - 15%

Окръжен съд - Силистра

✓ Върнати дела през 2023г. – 99 дела от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 57%, отменени – 19%, изменени - 24%

✓ Върнати дела през 2022г. – 119 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 58%, отменени – 23%, изменени - 19%

✓ Върнати дела през 2021г. – 192 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 70%, отменени – 15%, изменени - 15%

Окръжен съд - Разград

✓ Върнати дела през 2023г. – 136 дела от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 60%, отменени - 24%, изменени – 17%

✓ Върнати дела през 2022г. – 119 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 67%, отменени – 18%, изменени - 15%.

✓ Върнати дела през 2021г. – 100 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 65%, отменени – 12%, изменени - 23%.

Окръжен съд - Търговище

✓ Върнати дела през 2023г. – 62 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 73%, отменени – 11%, изменени 16%

✓ Върнати дела през 2022г. – 226 дела, от които-потвърдени и недопуснати до обжалване 54%, отменени – 28%, изменени - 18%

✓ Върнати дела през 2021г. – 79 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 65%, отменени – 21%, изменени - 12%

Данните за 2023г. сочат, че се запазва качеството на съдебните актове. По потвърдени и недопуснати до обжалване актове съдиите от ОС-Търговище са водещи със 73%. След тях са тези от ОС-Варна, ОС- Добрич и ОС-Шумен. Процентът на отменените се увеличава спрямо предходния период, като достига 24% в някои съдилища. Най-нисък е той за ОС-Търговище.

3.7. Дейност и специфики на Районните съдилища в Апелативен район Варна за периода 2021 г. – 2023 г.

Дела за разглеждане

✓ През 2023 г. са разгледани **67048** дела от **153** съдии или по **438** дела средно годишно на районен съдия.

✓ През 2022 г. са разгледани **67105** дела от **153** съдии или по **439** дела средно годишно на районен съдия.

✓ През 2021 г. са разгледани **71671** дела от 156 съдии или по **459** дела средно годишно на районен съдия.

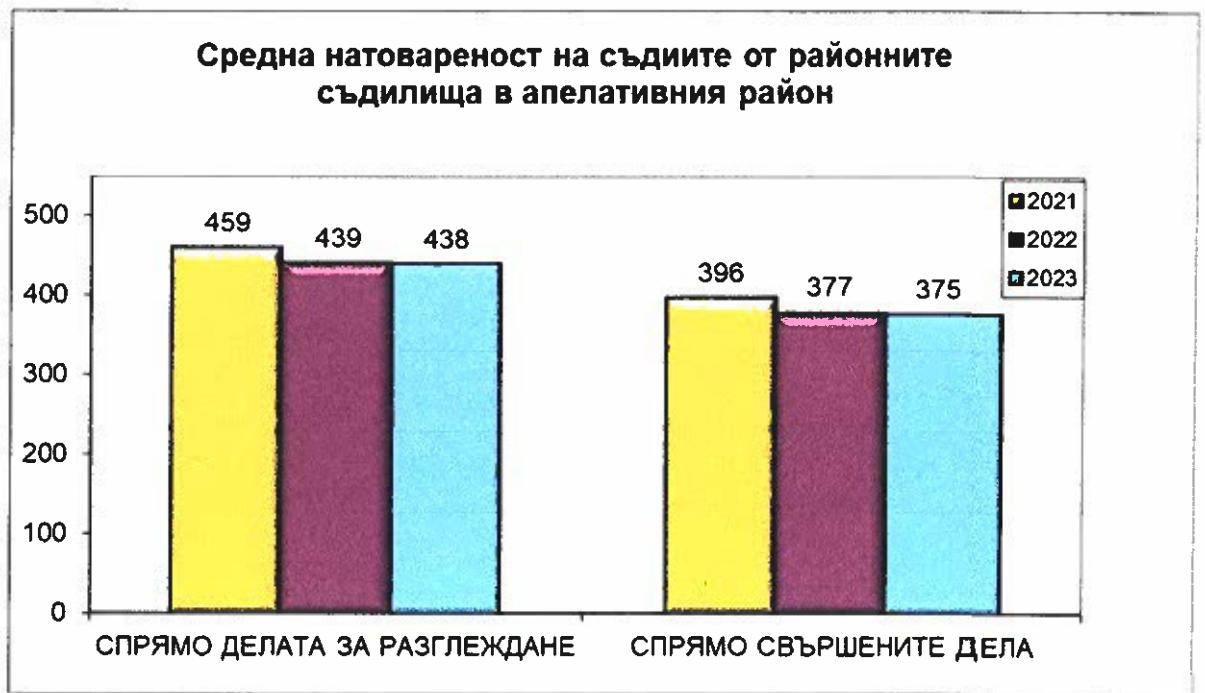
Свършени дела

✓ През 2023 г. в районните съдилища на апелативния район са свършени **57448** дела от **153** съдии или средната натовареност на един районен съдия е **376** дела

✓ През 2022 г. в районните съдилища на апелативния район са свършени **57720** дела от **153** съдии или средната натовареност на един районен съдия е **377** дела

✓ През 2021 г. в районните съдилища на апелативния район са свършени **61720** дела от 156 съдии или средната натовареност на един районен съдия е **396** дела.

Налице е тенденция за намаляване на показателя „средна натовареност“, както при делата за разглеждане, така и при свършените дела от един районен съдия от апелативния район.

Съдебен район на Окръжния съд - Варна

Дела за разглеждане:

- ✓ През 2023г. са разгледани **30920** дела от **67** съдии или по **462** дела средно годишно
- ✓ През 2022г. са разгледани **31078** дела от **68** съдии или по **457** дела средно годишно.
- ✓ През 2021г. са разгледани **33323** дела от **68** съдии или по **497** средно годишно.

Свършени дела:

- ✓ През 2023г. са свършени **25863** дела от **67** съдии или средно годишно по **386** дела
- ✓ През 2022г. са свършени **26298** дела от **68** съдии или средно годишно по **387**дела.
- ✓ През 2021г. са свършени **28638** дела от **68** съдии или средно годишно по **427** дела.

Съдебен район на Окръжния съд - Разград

Дела за разглеждане:

- ✓ През 2023г. са разгледани **6002** дела от **11** съдии или по **546** дела средно годишно
- ✓ През 2022г. са разгледани **5851** дела от **11** съдии или средно годишно по **532** дела.
- ✓ През 2021г. са разгледани **6392** дела от **11** съдии или средно годишно по **581** дела.

Свършени дела:

- ✓ През 2023г. са свършени общо **5449** дела от **11** съдии или средно годишно по **495** дела
- ✓ През 2022г. са свършени общо 5216 дела от 11 съдии или средно годишно по 474 дела.
- ✓ През 2021г. са свършени общо 5733 дела от 11 съдии или средно годишно по 521 дела.
- ✓

Съдебен район на Окръжния съд – Шумен

Дела за разглеждане:

- ✓ През 2023г. са разгледани **9341** дела от **23** съдии или по **406** дела средно годишно
- ✓ През 2022г. са разгледани 9528 дела от 21 съдии или по 454 дела средно годишно.
- ✓ През 2021г. са разгледани 10191 дела от 23 съдии или по 443 дела средно годишно.

Свършени дела:

- ✓ През 2023г. са свършени **8628** дела от **23** съдии или средно годишно по **375** дела
- ✓ През 2022г. са свършени 8781 дела от 21 съдии или средно годишно по 418 дела.
- ✓ През 2021г. са свършени 9153 дела от 23 съдии или средно годишно по 398 дела.

Съдебен район на Окръжен съд - Търговище

Дела за разглеждане:

- ✓ През 2023г. са разгледани **5295** дела от **16** съдии или по **331** дела средно годишно
- ✓ През 2022г. са разгледани 5352 дела от 16 съдии или по 335 дела средно годишно
- ✓ През 2021г. са разгледани 5646 дела от 15 съдии или по 376 дела средно годишно.

Свършени дела:

- ✓ През 2023г. са свършени **4560** дела от **16** съдии или по **285** дела средно годишно.
- ✓ През 2022г. са свършени 4489 дела от 16 съдии или по 281 дела средно годишно.
- ✓ През 2021г. са свършени 4731 дела от 15 съдии или по 315 дела средно годишно.

Съдебен район на Окръжения съд - Силистра

Дела за разглеждане:

- ✓ През 2023г. са разгледани **5953** дела от **12** съдии или по **496** дела средно годишно
- ✓ През 2022г. са разгледани 5413 дела от 12 съдии или по 451 дела средно годишно.
- ✓ През 2021г. са разгледани 5596 дела от 14 съдии или по 400 дела средно годишно.

Свършени дела:

- ✓ През 2023г. са свършени **4976** дела от **12** съдии или средно годишно по **414.6** дела
- ✓ През 2022г. са свършени 4606 дела от 12 съдии или средно годишно по 384 дела
- ✓ През 2021г. са свършени 4627 дела от 14 съдии или средно годишно по 331 дела

Съдебен район на Окръжен съд - Добрич

Дела за разглеждане:

- ✓ През 2023г. са разгледани **9537** дела от **24** съдии или по **397.4** дела средно годишно
- ✓ През 2022г. са разгледани 9883 дела от 25 съдии или средно годишно по 395 дела.
- ✓ През 2021г. са разгледани 10523 дела от 26 съдии или средно годишно по 405 дела.

Свършени дела:

- ✓ През 2023г. са свършени **7972** дела от **24** съдии или средно годишно по **332** дела
- ✓ През 2022г. са свършени 8330 дела от 25 съдии или средно годишно по 333 дела
- ✓ През 2021г. са свършени 8838 дела от 26 съдии или средно годишно по 340 дела

Обобщени данни за свършените в 3-месечен срок дела от районните съдилища.

Най-висок процент на свършени в 3-месечен срок дела имат районните съдилища от Шуменски и Разградски съдебни райони, съответно **92.6%** и **91.7%**, следвани от Търговищкия съдебен район - **87.5%**, Силистренския район – **87%**, Варненския съдебен райони – **86.14%** и районните съдии от Добричкия съдебен район с **81.5%**.

Средният процент на решенията в 3-месечен срок дела от районните съдилища в апелативния район за 2023г. е 87.74% срещу 85% за 2022 г., колкото е бил и през 2021 г.

Натовареност на съдиите от районните съдилища на Апелативен район – Варна, спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела за 2023 година

	НАТОВАРЕНОСТ ПО ЩАТ		ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ	
	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела
РС от района на ОС-СИЛИСТРА	43.11	35.06	45.6	37.19
РС от района на ОС-ДОБРИЧ	31.19	26.62	34	28.94
РС от района на ОС-ВАРНА	40.84	34.4	46.64	39.38
РС от района на ОС-ШУМЕН	31.36	28.89	40.41	37.23
РС от района на ОС-РАЗГРАД	38.47	34.93	44.01	39.95
РС от района на ОС-ТЪРГОВИЦЕ	27,58	23,75	34.61	29,80
Обща за Апелативен район Варна	35.43	30.61	40.88	35.42

III. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА АПЕЛАТИВЕН СЪД - ВАРНА, МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ, КАКТО И ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ПРОБЛЕМИ

Съобразявайки се с гореизложените данни за състоянието на Апелативен съд - Варна, ще наблегна на най-важните насоки за развитие на институцията, както и за мерките, необходими за подобряване нивото на организация. Натрупаният през изминалите години управленски опит ме убеди, че най- рационалните идеи за нововъведения и подобрения възникват в хода

на ежедневната работа, като понякога разрешенятията на предизвикателствата идват спонтанно, а не в резултат на стратегическо планиране.

Гореописаните данни дават база за извод, че към настоящия момент Апелативен съд - Варна е добре работеща институция, с оптимизирана кадрова структура и попълнен (въпреки неприключилите конкурси и в трите отделения) кадрови състав. Професионалното ниво и житейската опитност на съдиите е гаранция за високи резултати и това е видно на пръв поглед от отчетните резултати.

Изразявайки вижданията си за развитието на институцията, съобразявам че през изминалите години в нито един момент не съм бил част от екипа на апелативния съд, което определено е дефицит от гледна точка на познанията ми за особеностите на личните отношения и служебни взаимоотношения в институцията. От друга страна отчитам този факт, като предимство, поради липсата на сантимент към несъмнено установилото се положение. Друг положителен факт е че познавам лично целия съдийски състав, доколкото над 25 годишният ми професионален стаж в съдебната система на Варна ми е дал шанса през отделните години да съм работил в екип с над 80% от съдиите и с над 50% от служителите в администрацията на Апелативен съд - Варна.

Основната цел на всяка правораздавателна институция е **качественото правосъдие**, изразяващо се в постановявани съобразно установените предписания (в законодателството и задължителната съдебна практика) правораздавателни актове, изготвени в законоустановените срокове, поради което го соча като главна задача пред Апелативен съд - Варна.

Популяризиране на правосъдната дейност чрез разясняване на същността и огласяване на резултатите от правораздаването сред обществото, определям като втора основна цел пред съдебната институция.

- 1. Качествено правосъдие** може да бъде постигнато чрез **мерки** и развитие на управленски процеси в две основни насоки: 1) Развитие на кадрите и 2) Изграждане на адекватна материална база.

1.1 Развитие на кадрите:

Първият пункт в тази сфера считам за особено важен, доколкото адекватното кадрово обезпечаване е от първостепенно значение за успешната дейност на всяка държавна структура. Правосъдието е човешка дейност от хилядолетия и считам че има дълголетно бъдеще, въпреки тоталното навлизане на компютрите и инвазията изкуствения интелект в правото. Докато не се появи друг източник на емоционална интелигентност, квалифицираният човешки фактор ще бъде незаменим в правосъдието. Важна е уговорката, че за да бъде съдът привлекателно място за работа не са достатъчни усилията единствено на ръководството на съответната структура, доколкото обществените отношения са и материални, поради което факторът "работно възнаграждение" (чийто размер е определен от класификатор на ВСС) също има своето основно значение, особено при наемането на работа на специалисти, към които се налагат изисквания за стаж.

Възможностите на административният ръководител в съдебна институция от мащаба на съществуващите в гр.Варна са да влияе съществено върху процесите по развитие на кадрите в две насоки : 1. Развитие по

хоризонтала – управление на процеси по отношение на магистрати и служители и 2. Подбор, касаещ основно администрацията.

1.1.2 Развитие по хоризонтала – управление на процеси по отношение на магистрати и служители

1.1.2.1 Магистрати – с оглед установените централизирани правила за избор и атестация на съдиите, ролята на административния ръководител се свежда до развитие на инициативи и практики, които да гарантират възможности за професионално развитие на място. Доколкото в Апелативен съд – Варна има достатъчно традиции и инициативи, които заслужават уважение и подкрепа занаяд, аз няма да ги преповтарям, а ще посоча само насоките, в които може да се надгражда. Нивото на качествено правосъдие в една апелативна инстанция може да се повиши, чрез косвения механизъм на издигане на качеството в съдилищата, постановяващи актове като първа инстанция. Разнородната съдебна практика и често изменящото се законодателство поставя и съдиите в деликатна ситуация, негативните ефекти от която може да бъдат минимализирани, чрез активна комуникация по вертикала. Тематичните проверки на ИВСС и традиционните годишни проверки са насочени предимно към спазване на формални процедури, но рядко засягат причините да има по 20% и повече отменени дела на отчетен период.

Зонални съвещания. Ролята на всяка висшестояща съдебна инстанция се състои не да обобщава цифри, а да анализира и предизвиква дебат относно процесите, които те илюстрират. Така например повишените нива на отменяемост или на изменени без обективни причини съдебни актове на някои от долустоящите инстанции – окръжните съдилища от Апелативен район Варна са достатъчна причина за дебат. Поради завишените нива на натовареност на съдилищата в последните две десетилетия, както и поради пандемичната обстановка, в последните години бяха изоставени форми като зонални съвещания, на които да се прави анализ на резултатите от работата и да се набелязват мерки за подобряването работата. Възнамерявам да възобновя зоналните съвещания в апелативния район – присъствено или в онлайн форма.

Обучения по приложения на ЗСРС. От дългогодишния си опит по ЗСРС мога да споделя, че са налице достатъчно противоречиви практики на отделни председатели на окръжни съдилища в страната. Материята е особена и чувствителна, способите са секретни, а процедурата не позволява инстанционен контрол, което прави нуждата от дебат по принципни проблеми доста належаща. Ограниченият кръг магистрати дава възможност за организиране на такива **обучения по приложения на ЗСРС**, като специално в апелативния район на Варна има опитни съдии, които могат да проведат такива съвещания по специфични за района практики.

Активно участие на съдии в работни групи и проекти. Добрите традиции в съдилищата за участие на съдии в работни групи и проекти към МП, ВСС и НИП да бъдат насърчавани и продължени.

1.1.2.2 Служители - Основният ми фокус при служителите е насърчаването им да са социално активни и да участват в обучения и форуми НССС. В последните години НИП обръща все повече внимание в насока, както за професионално, така и за езиково обучение на администрацията, поради което

задачата на административните ръководители е улеснена. В качеството си на ръководител на Окръжен съд - Варна съм организиран провеждането на редица обучения, а практическят опит в апелативният съд е също много положителен, особено по темата с регионалните обучения. Предвид значимостта на институцията и влиянието му за на практиката в региона следва да се развиват тези дейности.

Подбор на кадри - Основният ми фокус при служителите е подборът на администрацията, доколкото кариерното израстване на магистратите е определено от законодателството и правилата на ВСС, във формат, който на практика изключва намесата на административния ръководител при селектирането и развитието на кадрите по вертикала.

По отношение на състава и правилата за развитие в администрацията, отговорността е основно върху ръководството на съответната съдебна единица и тази политика следва да се проведе чрез утвърждаване на система от правила, които да гарантират постъпването в администрацията на съда на кадри с определени профили, с перспектива за развитие в администрацията на институцията. Една от основните особености на действащата система в съда е, че с оглед ограничения щат на служители, кадровите дефицити се полъхват максимално бързо и за постигане на добри управленски резултати се разчита на кадрови „попадения“, а не на изграждане на „профили“ на личности с качества и търсенето на такава.

Процесът по набиране и развитието на кадрите може да премине в 3 етапа: 1. Очертаване на профили; 2. Прозрачни условия за избор; 3. Правила, гарантиращи професионално развитие.

Очертаването на профил следва да е на базата на практическа информация за характеристиките на основните длъжности в съдебната администрация и базисните знания, които трябва да притежава всеки кандидат. Въведената преди няколко години в Икономически университет специалност "Съдебна администрация" вече даде първите възможности за кадрови подбор сред млади хора, направили своя избор да се развиват в сферата на правосъдната дейност. През изминалите две години в Окръжен съд Варна бяха назначени първите служители, завършили тази специалност и началните резултати от работата им са обнадеждаващи.

Отличното взаимодействие на варненските съдебни институции с ръководството на ИУ-Варна бе гаранция за пълноценна двустранна връзка, която дефинира практическата насоченост, темите и структурата, при изграждане на програми за стажове, които да дадат достатъчно пълна предварителна представа на студентите за работата в съда. Последното бе с цел същите да имат информиран избор, при кандидатстването за работа, който да им позволи да преценят действителните си възможности и да нямат нереални очаквания за естеството на работата, което впоследствие неминуемо води до разочарования и демотивираност за развитие.

На този етап е налице осъществена връзка, добри практики и първи положителни резултати, вследствие на реални кадрови назначения, поради което следващите стъпки ще са в насока към оптимизиране на механизмите за взаимодействие, с цел налагане на професионалния профил при назначенията.

Прозрачни условия за избор е предпоставката, която гарантира мотивираност у максимално широк кръг лица да кандидатстват за работа. През изминалите години наложих точно такъв модел в Окръжен съд Варна. Това се постига след надлежно оповестяване на процедурата, ясни правила за избор и критерии за преценка. Освен за доста други кадрови въпроси, съдебната система често е критикувана и за попълване на администрацията при неясни правила и това е създадо достатъчно широки обществени нагласи, които дават лесни основания за атаки към съда, дори изборът да е обективен и прозрачен. Отстояването на този модел доведе в съда много добри кадрови попълнения, което донесе свежест и нови идеи в иначе рутинираната съдебна администрация. Убеден съм, че такъв модел успешно би могъл да се въведе и в Апелативен съд-Варна.

Мерки, гарантиращи професионално развитие са онези процедурни механизми, гарантиращи непрекъснат процес на квалификация на служителите, които не само да увеличават оперативните им способности, но и да спомагат за личностното им развитие. Добрият административен кадър следва да има съответното ниво на квалификация, професионалното му доизграждане е в хода на работата и чрез специализирани обучения. Последното означава след придобиване на базисни знания, усилията за доразвиването им и създаване на умения да е само в онези сфери, които са нужни за конкретните служебни дейности. Това е споделена отговорност между ръководството на административната единица и самия служител, без чиито усилия, всякакви опити за обучения и квалифициране са трудни за реализиране.

1.2. Развитие на материалната база, техническите системи и управление на комуникационните канали

1.2.1 Развитие на материалната база в Апелативен съд - Варна е тема, която не може да бъде обсъждана без уговорката, че ограничената материална база на съдебната институция не дава основание за особено перспективни планове. Доколкото най-належащите дейности за подобрения на работната среда са извършени, следващите стъпки ще са насочени към поддръжка на вече изграденото и оптимизиране на базата с цел по-добри условия за посетителите на съда и представителите на средствата за масова информация. Следва да се има предвид, че на този етап възможностите на сградата са изцяло усвоени и планирането на сериозни разходи в насока към радикални промени, би било нереалистично и финансово нерационално.

С оглед напредването на процесите по проектиране на Съдебна палата Варна, следва да се продължат усилията за формиране на обща визия на юридическата общност в града относно сградата и максимално съдействие на проектантските екипи по изграждането на модерна и функционална съдебна палата.

1.2.2 Развитие на технически системи и управление на комуникационните канали

Изброените в част II дадености, сочат нивото на техническа и информационна обезпеченост на институцията, като непрекъснатите нововъведения несъмнено ще създадат предизвикателства, които на този етап не могат да бъдат планирани или предвидени. Развитие на ЕПЕП, въвеждането на ЕИСС, развитието на системата „voice to text“ централизира

голяма част от процесите, които дигитализират системата. В качеството си на председател на окръжен съд успях с екипа си да въведе и утвърдя редица технически инструменти. Част от реализираните проекти могат да се въведат и доразвият, а други да се изменят. Доколкото се убедих, че и за най-полезната промяна е необходима подходяща нагласа на екипа, то всяка евентуална реформа в Апелативен съд - Варна следва да се предвижда след предварителна оценка на готовността на магистратите да се ползват от нововъведенията. Преценката следва да се прави на основание трите критерия - полезност, приложимост и финансова обосновка. При наличното състояние мрежа; вътрешна комуникация и външна комуникация, могат да се извършат следните подобрения :

Мрежата се състои от 92 устройства(компютри, сървъри и др.)

- Видеоконферентно оборудване
- Презентационна техника в залата
- Всички са добре окомплектовани според работата, която извършват.

Вътрешна комуникация (каналы за връзка):

- Вътрешен сайт
- Телефонна централа

Външна комуникация(каналы за връзка):

- Телефонна централа
- Имейли
- Фейсбук страница
- Външен сайт
- YouTube канал

Възможни подобрения:

- Сървър за **проверка на валидността на КЕП** на документи, който да се използва от **целия апелативен район**, както и обучения/семинари за магистратите и служителите по темата с перспектива за превръщане му в единен за съдебната система, така че да е приемлив и за ВСС;
- **След анализ на състоянието**, може да се въведат електронни платформи за наблюдение и проследяване на вътрешните процеси за намаляване на хартиения отпечатък, за по-бързо реагиране и спазване на принципите за добро управление и отчетност;
- Оптимизиране на **имейлите** и използването им и като **вътрешен канал** за комуникация;
- **Фейсбук страницата** да стане Фейсбук група и да се споделят новини от всички съдебни органи от града или региона (според регионалната значимост на новината). Така ще има възможност за по-широко популяризиране на информацията. Във всички случаи по-голяма група, дори и с общи последователи, ще е по-значим фактор в социалната платформа;
- Доразвиване на **YouTube канала** и превръщането му в помощен инструмент за въздействие при младежките проекти и други инициативи на съдебните институции във Варна. Идеята е да се разработят и

„учебни“ материали, които да могат да се ползват и самостоятелно (това от своя страна е уникално съдържание, което ще се използва и в страницата във Фейсбук, за да се поддържа активността, ще даде и елементът на положителна новина и т.н.).

2. Популяризиране на правосъдната дейност чрез разясняване на същността и огласяване на резултатите от правораздаването сред обществото, определям като втора основна цел пред съдебната институция. Пътят към тази цел е адекватна медийна и комуникационна стратегия, базирана на два стълба - повишаване на общественото доверие в съда и активна комуникация с ключови аудитории

2.1. Повишаване на общественото доверие в съда: Промяната на общественото мнение за работата на съда е дълъг процес, който включва много на брой дейности – организационни, функционални и комуникационни. Всички те бяха заложените в Комуникационната стратегия на съдебната власт, приета през 2015 година, която даде рамката, ведно с добри предписания. Ефект имаше и според резултатите от регулярно провежданото проучване за рейтинга и доверието в съда, реализирано от агенция Алфа Рисърч, за периода от последните четири години се наблюдава позитивна промяна на обществените нагласи към работата на съда. Докато през 2019 г. отрицателните оценки бележат спад, то през октомври 2022 година отново стартира тенденция за покачване на крайно негативните оценки за работата на съда, като през декември 2023 година се отбеляза своеобразен връх на тези оценки за последните четири години – 48%.¹

Последното проучване на агенция Алфа Рисърч сред 1000 души, в периода 27 февруари – 3 март 2024г. сочи ниско равнище на обществено доверие към всички представителите на властта, в това чисто и съдебната власт. Поредицата от скандални казуси, отново постави във фокуса на обществено внимание темата за нерегламентираните отношения между някои представители на съдебната власт и икономическите интереси.

Необходими са няколко важни мерки за подобряване на имиджа на съда:

Първо, трябва да се установи постоянен канал за комуникация, адекватен на тенденциите и технологиите, между съдебната система и обществото. Създадените и унифицирани официални уебсайтове очевидно не са най- подходящия канал (пасивен начин за информирание, липсва двупосочна комуникация и възможност да се следят обществените реакции и нагласи).

Необходимо е използването на нови по-съвременни канали за комуникация, чрез които да се стигне до широка и разнородна аудитория. В днешно време все повече хора се информират и комуникират чрез социалните мрежи. Съдебната система трябва да има активно присъствие в тези медии, като предоставя полезна информация, отговаря на въпроси и коментари, и изгражда доверие сред потребителите. Именно чрез тях да се предоставя

¹ Алфа рисърч, Изследване на социално-политическите нагласи, Оценка за работата на съда, <https://alpharesearch.bg/monitoring/25/>, последно достъпен на 26.04.2024 г.

достъпна и разбираема информация за процедурите, решенията и работата на съдилищата, както и за тяхната социална ангажираност.

Повишаване на обществената осведоменост относно съдебната система и нейната роля в обществото може да се постигне чрез организиране на публични събития – презентации, семинари и кръгли маси, на които съдебни представители да представят информация и да отговарят на въпроси или да разискват актуални правни казуси. Прякото участие и споделянето на позиции от страна на представители на съда би спомогнало за преодоляване на кризата на общественото доверие и схващането, че съдебната власт е капсулирана и дистанцирана към процесите, които я засягат.

Съдебната система може значително да подобри комуникацията с медиите, като си осигури активно включване в публични дебати. Взаимодействието с медиите е от съществено значение за предоставянето на точна и обективна информация на широката публика. Съдебните институции трябва да се стремят към отвореност и прозрачност, като осигурят редовна комуникация с журналисти и предоставят информация за важни дела, споделят мнение за предстоящи законодателни промени и промотират съществуващите канали за достъп до информация.

Важно е също така да се инвестира в обучението и подготовката на съдебните служители относно комуникационните умения и начините за ефективно представяне на съдебната система пред обществото. Развиването на такива умения са от съществено значение за изграждането на доверие и подкрепа към съдебната система.

Назначените в съдебните органи от апелативния район служители за връзките с обществеността имат голям потенциал да подобрят имиджа на съда, като осигурят по-голяма прозрачност, обективност и доверие в него.

2.2 Активна комуникация с ключови аудитории и мерки за подобряване на PR - дейностите в съдебния район на Апелативен съд – Варна

Воденето на активна комуникационна политика е само една от мерките за изграждане и поддържане на общественото доверие в съдебната власт. За да бъде тя ефективна е необходима подкрепа от ръководителите на съдебните институции и съдиите в тях. Прякото общуване на магистрати с медии и подрастващи показва, че това е най- бързия и ефективен начин към постигане на доверие и промяна в негативната нагласа към съдебната система. Ето защо е необходимо да се работи за промяна на непоклатимото убеждение, че съдията говори чрез постановените си актове и това е напълно достатъчно. Раздялата с модела на „Спиралата на мълчанието“, характерен за магистратската гилдия - силна солидарност и мълчалива отбрана за защита от обвиненията на изпълнителната власт - би била много полезна. Видно от резултатите от социологическите проучвания, пасивната роля на съдебната система не променя липсата на доверие и ниска репутация. Това би могло да се промени като повече магистрати, говорят от първо лице с гражданите и НПО не се притесняват да изразяват компетентно мнение по правни въпроси, в които имат солидна експертиза.

Предвид обществената роля, с която са натоварени магистратите добре би било дадат гласност на различни инициативи и проекти, в които участват, свързани с корпоративната социална отговорност на съда. Връзките с обществеността могат да се използват по- активно за комуникиране на

усиленията на организацията по отношение на устойчивост, екологична отговорност, социални и културни инициативи и др.

- Провеждане на ежегодни работни срещи с административните ръководители и съдебните ПР експерти от апелативния район за обсъждане на общи теми и проблеми, с цел създаване на по-тесни контакти между професионалистите. Връзки с обществеността и споделяне на добри практики;
- Събиране и прилагане на добри практики и унифициране на практиките на работа с медиите в апелативния район – различна практика при публикуване на обезличени съдебни актове и протоколи в съдилищата, различна организация на интернет сайтовете, създаване и поддържане на страници в социалните мрежи и др.
- Провеждане на обучения за комуникационни умения за административните ръководители на съдилищата и съдиите от апелативния район с участието на съдебни ПР експерти;
- Провеждане на обучения за журналисти с ПР експерти от различни инстанции с цел повишаване на правната грамотност и професионална компетентност на журналистите, които особено по региони не са с профилирани ресори и трудно се ориентират в материята;
- Обучения на журналисти за работа с публичната част на ЕПЕП, с което да бъде демонстрирано желание за откритост и прозрачност при работата на съдилищата от апелативния район и повишаване на разбирането за търсене и коректно предаване на информацията от съдебните зали пред обществото и повишаване на доверието в съдебните институции;
- Създаване на профили на съдилищата в апелативния район в най-съвременните социални мрежи – Threads.
- Създаване, поддържане и захранване със съдържание на общ подкаст на съдилищата от апелативния район, с цел разясняване на процедурите на работа на институциите, които да запознаят обществеността с начина, по който работят съдилищата и комуникирането на полезна информация за страните в съдебните производства.
- Използване на съвременните канали за комуникация за създаване на обща група за контакт между специалистите. Връзки с обществеността от апелативния район за споделяне на информация и оперативно провеждане на консултации и дискусии по важни теми и конкретни казуси.
- Организиране на кръгли маси и провеждане на професионални дискусии по актуални правни теми, където да бъде споделяно компетентно мнение от магистрати с дългогодишна и професионална гледна точка, както и споделяне на опит за справяне в кризисни ситуации.

- Разширяване на образователните проекти с местните регионални управления по образованието /РУО/ по окръжни райони, за популяризиране на съдебната дейност сред подрастващите и оформяне на правната им култура. Привлечените в двата основни проекта - „Младите и правосъдието“ и „Час по правосъдие“ над 30 съдии и служители от Окръжен съд Варна, през последните 9 години работиха с над 11 300 ученици и студенти, с което показахме, че може да се действа и мащабно, с широка ангажираност на съдии и служители.

В заключение изразявам готовността си да продължа развитието на процесите в Апелативен съд - Варна, както и да спомогна за разширяване на достиженията на съдилищата от региона, като използвам натрупания през годините опит по оптимизиране на правосъдието и популяризиране на смисъла от съдебната дейност сред подрастващите и обществото. Успехът на тези процеси се дължи на професионалните и човешки качества на съдиите и служителите от съда, поради което развитието им ще е и занапред основно средство за издигане ефективността на правораздаването в района. Вярвам, че най-положителните промени за доброто на хората предстоят.

С уважение :

/Марин Маринов/